

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 21 hallituksen esityksen johdosta laiksi liikevaihtoverolain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 9 päivänä toukokuuta 1985 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 64 laiksi liikevaihtoverolain 1 §:n muuttamisesta.

Liikevaihtoverolain 1 §:n 4 momentin mukaan tavarän myynnistä ulkomaille ei suoriteta veroa. Tavarän myyntinä ulkomaille voidaan kuitenkin pitää vain sellaista myyntiä, jossa ostaja saa tavarän haltuunsa vasta Suomen tullirajan ulkopuolella. Siten tavarän luovuttamista esimerkiksi ulkomaalaiselle matkailijalle jo kauppaliikkeessä ei voida pitää tavarän myyntinä ulkomaille vaan liikevaihtoverollisena kotimaisena myyntinä.

Jotta Suomessa vierailevat matkailijat voisivat ostaa Suomesta matkamuistoja ja muita tavaroita ilman liikevaihtoveroa, ovat eräät suuret tavaratalot järjestäneet ulkomaalaisia varten oman vientipalvelutoiminnan, joka tulliselvittää tavarat ja huolehtii tavaröiden toimittamisesta joko ostajan osoitteeseen ulkomaille tai tullirajan ulkopuolelle ulkomaille liikennöivään ilma- tai vesialukseen. Näin meneteltäessä tavaratalot voivat tosiasiaassa myydä tavarat matkailijoille verotta.

Useimmissa Euroopan maissa on käytössä sellainen matkustajien liikevaihtoveroton ostojärjestelmä, että matkustajilla on mahdollisuus itse viedä ostamansa tavarat mukanaan maasta ja saada niistä veronpalautusta. Matkailuelinkeinon ja vientikaupan edistämiseksi sekä eri kauppaliikkeiden saattamiseksi nykyistä tasavertaisempaan asemaan hallitus ehdottaa, että Suomen nykyistä liikevaihtoverolakia muutettaisiin siten, että ulkomaisten matkustajien mukanaan viemistä ostoksista ei suoritettaisi liikevaihtoveroa. Tämä järjestelmä ehdotetaan toteutettavaksi lähinnä Ruotsissa sovellettavan mallin mukaisesti. Matkustajat saisivat liikevaihtoveron palautuksen käteisenä lähdön yhteydessä Suomen markkoina.

Helsingissä 14 päivänä toukokuuta 1985

Liikevaihtoverottomuuden perustaksi hyväksyttäisiin viranomaisten vahvistaman mallin mukainen vientitodistus, jonka antaisi sellainen julkisyhteisö, vakavarainen rekisteröity yhteisö tai vakavarainen Suomen kansalainen, jolle kauppa- ja teollisuusministeriö on antanut toimiluvan liikevaihtoverottoman matkustajamyynnin järjestämiseksi ja hallinnoimiseksi. Vientitodistus täytettäisiin myyjäliikkeessä. Tämän ehdotetun järjestelmän toteuttaminen vaatii lisäksi, että eduskunnalle annetaan esitys elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta. Tässä esityksessä liikevaihtoverottoman matkustajamyynnin järjestäminen ja hallinnoiminen tehtäisiin luvanvaraiseksi elinkeinoksi.

Käytännöllisistä syistä ehdotetaan, että matkavienien liikevaihtoverottomuus ei koskisi lainkaan elintarvikkeita.

Vuonna 1980 Pohjoismaiden välillä solmittu ns. vientimyyntisopimus edellyttää, että sopimuksessa mainituissa Pohjoismaissa asuville matkustajille ei veronpalautusta suoriteta käteisellä maastalähdön yhteydessä. Tämän vuoksi hallitus ehdottaa, ettei uutta järjestelmää sovellettaisi Pohjoismaissa asuviin matkailijoihin.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymisestä.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen muuttamattomana.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, jäsenet Ajo, Alppi, Joutsenlahti, Linna, Malm, Martikainen, Mäki-Hakola, Poutanen, Rönn-

holm, Surakka, Tenhiälä, Tikka, Tuovinen ja Vainio sekä varajäsenet Eklund, Jokela, Rusanen, Sasi ja Vepsäläinen.

